

TN § 137 VA-taxa höjning höst 2025

Ärendenummer: TN 2025/1626

Paragraf föregående instans: TN AU § 126

Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att föreslå regionfullmäktige att VA-taxans anläggningsavgifter höjs med 5% from 2025-10-01.
2. Tekniska nämnden beslutar att föreslå regionfullmäktige att VA-taxans brukningsavgifter (fast och rörlig del) höjs med 10% from 2025-10-01.

Sammanfattning

Taxan för Region Gotlands allmänna vatten- och avloppsanläggning består av två avgifter, anläggningsavgiften som ska täcka kostnaderna för VA-utbyggnaden och brukningsavgifterna som ska täcka kostnaderna för drift- och underhåll, samt kapitalkostnader för investeringar.

Brukningsavgifterna är periodiska avgifter vilka är uppdelade på en fast del och en rörlig del.

Anläggningsavgifternas syfte är att finansiera VA-anläggningen för tillkommande fastigheter inom befintligt eller utökat verksamhetsområde för allmänt VA vid anslutningstillfället. Anläggningsavgifterna är ett sätt att fördela kostnaderna enligt vattentjänstlagens krav på rättvisa och skälighet samt kommunallagens likställighetsprincip.

Kostnader vilka tas med i anläggningsavgiften är utbyggnadskostnader för exploateringsområden, omvandlingsområden och förtätningsområden. Det ingår också kostnader för utökade kapacitet i befintliga eller nya VA-anläggningar som behövs för utbyggnadsområden.

Det är stor skillnad mellan olika kommuners anläggningsavgifter för VA. Spridningen beror inte enbart på skillnaden i kostnader för att ansluta fastigheter utan i första hand hur stor andel av denna kostnad som kommunen väljer att ta ut genom anläggningstaxan. Det som inte finansieras via anläggningsavgifter betalas via brukningsavgifterna.

Bedömning

Teknikförvaltningen bedömer att justering av VA-taxan behöver höjas:

- Anläggningsavgiften med 5% (inkl. KPI)
- Brukningsavgiften fast del 10% (inkl. KPI)
- Brukningsavgiften rörlig del 10% (inkl. KPI)

Ovanstående höjning från 1 oktober 2025 är exklusive Visborgs exploateringsområde.

Höjning av VA-taxan ger konsekvenser för regionens egna verksamheter. Fastighetsförvaltningsavdelningen får en ökning med ca 2,5 miljoner kronor årligen.

Barn- och genusperspektiv – Behov av dricksvatten är likvärdigt för alla boende och besökare på Gotland.

Landsbygdsperspektiv – Förslaget rör alla anslutna VA-abonnenter på hela Gotland och behövs för fortsatt exploatering utanför de större samhällena.

Ekonomisk konsekvensanalys – Höjning av bruksavgiften ger täckning för hyreskostnader för ytterligare ett nödvändigt barriärsteg i vattenproduktionen i Visby, allmänna kostnadsökningen för material och tjänster inom branschen samt VAs kapitalkostnader.

Miljö- och klimatperspektiv – Påverkas ej.

Ärendets behandling under mötet

Förvaltningschef Patric Ramberg föredrar ärendet.

Ordförande ställer proposition på teknikförvaltningens förslag till beslut och finner att det vinner bifall.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

1. Tekniska nämnden beslutar att föreslå regionfullmäktige att VA-taxans anläggningsavgifter höjs med 5% from 2025-10-01.
2. Tekniska nämnden beslutar att föreslå regionfullmäktige att VA-taxans bruksavgifter (fast och rörlig del) höjs med 10% from 2025-10-01.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknikförvaltningen daterad 2025-06-10
Förslag till reviderad VA-taxa
Förslag till reviderad taxa för hämtning av tillfälligt vatten
Presentation på sammanträde

Skickas till

Regionstyrelsen.